

ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม และการเรียนรู้หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 30-33 ของนายทหารระดับสูงที่ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เฉพาะผู้ที่ดำรงยศทหารบก กับความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองแบบเสรีนิยมและลักษณะการยึดมั่นในหลักการทหาร ในฐานะผู้พิทักษ์ความมั่นคงของชาติมีสมมุติฐานและดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้คือ

1. สมมุติฐานในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สมมุติฐานในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานเพื่อการวิจัย ดังนี้

"นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรรุ่น 30-33 ที่ดำรงยศทหารบก ก่อนจะเข้ารับการเรียนรู้ในหลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร มีความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นแบบอนุรักษนิยม และมีอุดมการณ์ทางทหารแบบผู้กล้า กลัว"

เมื่อได้เข้าศึกษา ในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรแล้ว นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรเหล่านี้มีแนวความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองเป็นแบบเสรีนิยมมากขึ้น และมีอุดมการณ์ทางทหารแบบผู้พิทักษ์

ความมั่นคงของชาติ

อย่างไรก็ตามลักษณะดังกล่าว แตกต่างไปตามภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคม ทั้งด้านอายุ รายได้ ระดับการศึกษา เหล่า ตำแหน่งที่รับราชการ การปฏิบัติราชการพิเศษ การศึกษา ดูงานในต่างประเทศ ภูมิลาเนาเดิม สมาชิกในครอบครัวที่รับราชการทหาร และอาชีพเสริม"

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ สามารถกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาได้ ดังต่อไปนี้ คือ

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุ, รายได้, ระดับการศึกษา, เหล่า, ตำแหน่งที่รับราชการ, การปฏิบัติราชการพิเศษ, การศึกษาดูงานใน ต่างประเทศ, ภูมิลาเนาเดิม, สมาชิกในครอบครัวที่รับราชการทหาร, อาชีพเสริม และการเรียนรู้หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น 30-33

1.1 อายุแบ่งเป็น 4 ระดับคือ

ผู้ที่มีอายุระหว่าง 40-45 ปี

ผู้ที่มีอายุระหว่าง 46-50 ปี

ผู้ที่มีอายุระหว่าง 51-55 ปี

ผู้ที่มีอายุระหว่าง 56-60 ปี

1.2 รายได้ แบ่งเป็น 3 ระดับคือ

ผู้มีรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท

ผู้มีรายได้ระหว่าง 20,001-30,000 บาท

ผู้มีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป

1.3 การศึกษาแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ

ระดับปริญญาตรี ได้แก่ผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี
 ระบุสาขา.....

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ได้แก่ ผู้ที่จบการศึกษาระดับ
 ปริญญาขึ้นไป

ระบุสาขา.....

1.4 สถาบันที่สำเร็จการศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ

กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียน จปร.

กลุ่มที่มีได้สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียน จปร.

1.5 เหล่า จาแนกเป็น

กลุ่มที่เป็นเหล่ารบ

กลุ่มที่มีชื่อเหล่ารบ

1.6 ตำแหน่งที่รับราชการ จาแนกเป็น

กลุ่มที่รับราชการเป็นผู้บังคับหน่วย

กลุ่มที่มีได้รับราชการเป็นผู้บังคับหน่วย

1.7 การปฏิบัติราชการพิเศษ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่เคยปฏิบัติราชการพิเศษ ได้แก่ การปราบปราม

ผู้ก่อการร้าย การปฏิบัติงานพื้นที่ทุรกันดาร เป็นต้น

กลุ่มที่ไม่เคยปฏิบัติราชการพิเศษ

1.8 การศึกษาดูงานในต่างประเทศ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่เคยไปศึกษาดูงานในต่างประเทศ ระบุประเทศ
หลักสูตร และระยะเวลาในการดูงาน

กลุ่มที่ไม่เคยไปศึกษาดูงานในต่างประเทศ

1.9 ภูมิลาเนาเดิม แบ่งเป็น

กลุ่มที่มีภูมิลาเนาเดิมอยู่ในกรุงเทพฯ

กลุ่มที่มีภูมิลาเนาเดิมอยู่นอกกรุงเทพฯ

1.10 สมาชิกในครอบครัวที่รับราชการทหาร แบ่งเป็น

กลุ่มที่มีสมาชิกในครอบครัวที่รับราชการทหาร

กลุ่มที่ไม่มีสมาชิกในครอบครัวที่รับราชการทหาร

1.11 อาชีพเสริม แบ่งเป็น

ผู้ที่มีอาชีพเสริมนอกจากอาชีพรับราชการทหาร

ผู้ที่มีได้ประกอบอาชีพเสริมนอกจากอาชีพรับราชการทหาร

1.12 การเรียนรู้หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น
ที่ 30-33 ได้แก่ หลักสูตรของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 30-33

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดและอุดมการณ์ทางการเมือง
แบบเสรีนิยม และอุดมการณ์ทางทหารในฐานะผู้พิทักษ์ความมั่นคงของชาติ

2.1 ความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองแบบเสรีนิยม

หมายถึงระดับการวัดความรู้สึกต่อสิ่งต่าง ๆ ที่มองเห็นและมีความสัมพันธ์กับ
สังคมโดยทั่วไปเน้นทัศนคติทางการเมือง อดอย่างถึงเสรีนิยมและอนุรักษ์นิยม
ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จะได้อ้างอิง ความคิดและอุดมการณ์ที่มีต่อ

- ความเสมอภาค
- ความไม่มีเหตุผล
- อานาจนิยม
- การเปลี่ยนแปลง

รอยได้แยกไว้เป็นรายข้อในแบบสอบถาม ซึ่งปรากฏ
อยู่ในภาคผนวก กล่าวคือ

ความเสมอภาค อยู่ในแบบสอบถามข้อ

1. รัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง มีประสิทธิภาพในการบริหารปกครองประเทศมากกว่ารัฐบาลที่เป็น ข้าราชการทหาร และ ข้าราชการพลเรือน
2. ความยุติธรรมในสังคมคือการเปิดโอกาสให้ คนมีความเท่าเทียมกัน ในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
4. นายทหารชั้นผู้ใหญ่โดย เฉพาะระดับนายพลชั้นใบ ย่อมเป็นผู้นำทางการเมืองและนักการเมืองได้ดีกว่าฝ่ายพลเรือนเพราะได้รับการฝึกฝนมาให้เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย มีความเข้มแข็ง เด็ดขาดมากกว่าพลเรือน
5. ผู้ที่เคยเป็นข้าราชการทหารชั้นผู้ใหญ่มาก่อน ย่อมเป็นนักการเมืองได้ดีเพราะ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานมา มาก
23. ตำแหน่งสำคัญทางการเมืองเช่นนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีและผู้แทนราษฎร เหมาะสมสำหรับบุคคลบางคนเท่านั้นบุคคลทั่วไปไม่มีความสามารถพอที่จะรับผิดชอบในหน้าที่เหล่านี้ได้
26. ผู้ที่มีฐานะร่ำรวยเหมาะสมที่จะเป็นนักการเมือง มากกว่าผู้ที่ยากจนเพราะการเป็นนักการเมืองในเมืองไทยต้องมีเงินจ่าย มาก ๆ จึงจะได้รับเลือกตั้ง

28. นักการเมืองที่ทางราชการแต่งตั้งจะปฏิบัติหน้าที่ได้ดี มีประสิทธิภาพ มากกว่านักการเมืองที่ประชาชนเลือกตั้งเข้ามา เพราะเป็นผู้มีระเบียบวินัย เคารพเชื่อฟังผู้บังคับบัญชา ทำทำงานมีเอกภาพถูกต้องตามระเบียบแบบแผน

29. นักการเมืองของพรรคการเมือง ย่อมปฏิบัติหน้าที่ได้ดีกว่านักการเมืองของทางราชการ เพราะผู้ที่มาจากระบบราชการ ยังคงทำงานแบบข้าราชการ ซึ่งไม่เหมาะกับงานของนักการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องของนโยบายระดับสูง

31. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรส่วนใหญ่ ในปัจจุบันเหมาะสมที่จะเป็นตัวแทนของประชาชนในการปกครองประเทศ

32. ผู้สมัคร สส. อิสระ มีคุณสมบัติที่น่าเลื่อมใสมากกว่าผู้สมัคร สส. ที่สังกัดพรรคการเมืองต่าง ๆ

33. ผู้แทนราษฎรควรมีสิทธิ์เหมือนกับราษฎรอื่น ๆ เพราะเป็นผู้แทนปวงชน

34. บุคคลที่เกิดในตระกูลสูงย่อมมีศักดิ์ศรีเหนือกว่าบุคคลที่เกิดในตระกูลชาวบ้านธรรมดา

35. คุณค่าของมนุษย์มักแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษาฐานะและตามศักดิ์ตระกูล

ความไม่มีเหตุผล อยู่ในแบบสอบถามข้อ

3. บทบาทในการต่อสู้ของผู้แทนราษฎรในสภาผู้แทนมีการปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวม

7. รัฐบาลทหารสามารถบริหารและปกครองประเทศได้อย่างมั่นคง เพราะมีกำลังทหารและอาวุธคอยสนับสนุนช่วยเหลือป้องกันการยึดอำนาจจากกลุ่มอื่น

12. รัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการปกครอง รับผิดชอบ รับฟังความคิดเห็นข้อเท็จจริง และความต้องการของประชาชนเป็นหลักสำคัญ ในการบริหารประเทศอยู่เสมอ

27. การเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทางการเมืองของกลุ่มผลประโยชน์ไม่มีผลดีอะไรแก่ส่วนรวมเลยนอกจากจะก่อให้เกิดความวุ่นวาย ความขัดแย้งขึ้นในสังคมและเพิ่มภาระยุ่งยากให้แก่รัฐบาลเท่านั้น

36. การตัดสินใจในเรื่องใด ๆ ผู้บังคับบัญชาควรให้ผู้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยและผู้บังคับบัญชารายอมรับผลการตัดสินใจตามความเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เสมอ

อำนาจนิยม อยู่ในแบบสอบถามข้อ

13. นักการเมืองที่เข้าสู่ตำแหน่งโดยการปฏิบัติ รัฐบาลที่ที่สามารถปกครองประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ทำงานเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง

17. นายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้นำทางการเมือง ควรใช้อำนาจอย่างเด็ดขาด เข้มงวดกวดขันอย่างจริงจัง เพื่อให้เป็นที่ เกรงกลัวแก่ผู้ที่จะกระทำความผิดและจัดปัญหาต่าง ๆ ไปได้ผลอย่างฉับพลัน

19. คำสั่งลงโทษผู้ทำผิดร้ายแรงของนายกรัฐมนตรี ควรมียุติโทษ เพราะเป็นหนทางที่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างทันการและมี ประสิทธิภาพ

20. ลักษณะผู้นำแบบอำนาจนิยมเหมาะสมที่จะ เป็น นายกรัฐมนตรีของประเทศไทยมากที่สุด เพราะสามารถทำให้บ้านเมืองเจริญ ก้าวหน้ารัฐบาลมีเสถียรภาพ สังคมมีระเบียบไม่แตกแยกวุ่นวายประชาชนสุข สบายปลอดภัย

21. ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่สามารถทำประโยชน์ให้แก่ประชาชนได้อย่างแท้จริง

22. การคัดค้าน ชักไข่ เปิดเผยหรือเรียกร้องงานสิ่ง
ที่จะทำให้รัฐบาลเกิดความเสียหายหรือต้องลาออก เป็นสิ่งที่ สส. ฝ่ายค้าน
ไม่ควรทำเพราะทำให้รัฐบาลไม่มีเสถียรภาพและเป็นทางให้เกิดความยุ่งยาก
ทางการเมืองได้

37. เมื่อเกิดวิกฤตการณ์ทางการเมืองขึ้นกองทัพ
จำเป็นต้องเข้าทำการแทรกแซงไม่รอดโดยตรงก็ทางอ้อม ทั้งนี้เพื่อความมั่นคง
ของประเทศ

การเปลี่ยนแปลง อยู่ในแบบสอบถามข้อ

6. ความไร้เสถียรภาพทางการเมือง มักจะเกิด
ขึ้นกับรัฐบาลพลเรือนที่มาจากการเลือกตั้ง

8. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรควรจะมาจากการ
เลือกตั้งเท่านั้น

9. คณะรัฐมนตรีทั้งหมดควรมาจากสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร

10. การมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทำให้เกิดความ
วุ่นวายขึ้นในบ้านเมือง

11. ระบอบประชาธิปไตยเป็นระบบการปกครองที่
เหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศไทย

14. รัฐบาล ควรที่จะเน้นในการส่งเสริม
การปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากขึ้น
ประเทศไทยเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจใน
เรื่องงานการปกครองตนเองอย่างแท้จริง

16. การดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่นใด ๆ ก็ตาม
ควรได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในท้องถิ่น

18. มาตรการตามกฎหมาย ไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ
เพราะขั้นตอนซับซ้อนล่าช้ามากเป็นเหตุให้ผู้กระทำผิดรอดพ้นไปได้เสมอ

24. นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และผู้แทนราษฎร ควรมีการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นอย่างน้อย เพราะผู้ที่มีความรู้ย่อมมีความ เข้าใจในการทำงาน มีความสานักต่อหน้าที่และรับผิดชอบงานดีกว่าผู้ที่มี ความรู้น้อย

25. ผู้ที่ศึกษามาทางด้านรัฐศาสตร์นิติศาสตร์ย่อม เป็นนักการเมืองได้ดีกว่าผู้ที่ศึกษามาทางสาขาอื่น ๆ เพราะมีความเข้าใจ ในปัญหา และรู้เท่าทันเล่ห์เหลี่ยมทางการเมืองได้ดี

30. รัฐสภาในปัจจุบันควรมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แต่เพียงสภาเดียว

38. รัฐบาลมีหน้าที่ และความรับผิดชอบในการสร้าง ความเป็นอยู่ของประชาชน

39. การดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่นใด ๆ ก็ตาม ควรได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในท้องถิ่น

2.2 อุดมการณ์ทางทหารในฐานะผู้พิทักษ์นักไกล่เกลี่ยความมั่นคง ของชาติต่อสิ่งต่าง ๆ ที่มองเห็นและมีความสัมพันธ์กับสังคม และความมั่นคงของ ชาติโดยการที่ทหารได้เข้ามามีบทบาทรับรู้ปัญหาทางการเมือง มีโอกาสได้แก้ไข ปัญหาของชาติ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของประเทศโดยทางอ้อม จนกระทั่งมีบทบาทมากจนล้ำเส้นของบทบาทผู้ไกล่เกลี่ยมา เป็นผู้พิทักษ์ความมั่นคง ของชาติ โดยการวัดได้แยกไว้เป็นรายข้อในแบบสอบถาม ซึ่งปรากฏอยู่ในภาคผนวก

อุดมการณ์ทางทหาร ในฐานะผู้พิทักษ์นักไกล่เกลี่ย ความมั่นคงของชาติ ประกอบด้วย คำถามข้อ

40. การปกครองระบอบประชาธิปไตยที่ผ่านมา ถ้าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ดีและคอร์รัปชันมาก ทหารก็จำเป็นต้องเข้า ควบคุมสถานการณ์ระยะหนึ่งก่อนเมื่อสถานการณ์เรียบร้อย จึงดำเนินการตาม ระบอบประชาธิปไตยได้ตามปกติ

41. ทหารต้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในบางเรื่องที่สำคัญของรัฐ เช่น เพราะทหารเป็นฐานกำลังที่สำคัญของรัฐบาล จึงจำเป็นต้องรู้ความเป็นไปอย่างใกล้ชิด

42. สื่อมวลชนที่มีอยู่ในบ้านเมืองเราขณะนี้ ซึ่งเป็นสื่อประเภทหนังสือพิมพ์เสนอข่าวที่เกิดความจริง และขาดความรับผิดชอบ ซึ่งควรนำ พร. 42 กลับมาใช้ใหม่

43. นักการเมืองของไทยไม่สามารถรวมกันเป็นระบบพรรคที่ดีได้ และรัฐบาลพลเรือนมักขาดความเด็ดขาด ถึงแม้จะแก้ไขปัญหาความวุ่นวายไม่ได้ ทหารก็สมควรเข้าไปยุ่งเกี่ยวเพราะไม่ช้ำหน้าที่ของตน

44. การเข้าทหารเป็นหลักประกันทางการเมืองเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทย เพราะทหารเป็นเพียงหลังกลุ่มเดียวที่เข้มแข็ง และมีระเบียบวินัยดีที่สุดใน

45. การเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองของทหารจะต้องอยู่ในฐานะของผู้รักษากติกาของเกมทางการเมืองเท่านั้น

46. หากรัฐบาลพลเรือนไร้เสถียรภาพแล้ว ทหารควรที่จะเข้าไปช่วยเหลือแก่รัฐบาลพลเรือน จนกว่ารัฐบาลพลเรือนนั้นสามารถดำเนินการเมืองได้ต่อไป

47. ตลอดเวลาที่รัฐบาลบริหารประเทศ หัวหน้ารัฐบาลส่วนใหญ่มักเป็นทหาร จึงกล่าวได้ว่าทหารของประเทศได้ยุ่งเกี่ยวกับการเมือง

48. ความเห็นส่วนตัวต่อความจำเป็นในการ
รัฐประหารเมื่อวันที่ 23 ก.พ. 2534

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น โดยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมาชุดหนึ่ง โดยอาศัยแนวคิดจากแบบสอบถามต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจากการตั้งข้อคำถามโดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ภาษาสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถาม และคำชี้แจงตลอดจนสิ่งอื่น ๆ ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่หนึ่ง เป็นข้อความเกี่ยวกับสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมของผู้ตอบ ได้แก่ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา เหล่า ตำแหน่งที่รับราชการ การปฏิบัติราชการพิเศษ การศึกษาดูงานในต่างประเทศ ภูมิลำเนาเดิม สมาชิกในครอบครัวที่รับราชการทหาร อาชีพเสริม

ส่วนที่สอง เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดและอุดมการณ์ทางการเมือง ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 39 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับการวัดทัศนคติเกี่ยวกับความเสมอภาค ความไม่มีเหตุผล อำนาจนิยม และการเปลี่ยนแปลง

ส่วนที่สาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับอุดมการณ์ทางทหารในฐานะผู้พิทักษ์นักไกล่เกลี่ยความมั่นคงของชาติ ประกอบด้วยคำถามทั้งหมด 9 ข้อ

โดยข้อคำถามในส่วนที่สองและส่วนที่สามเป็นข้อคำถามที่ผู้วิจัยได้ใช้ Likert Scale กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างจะแสดงความคิดเห็นต่อข้อคำถามนั้นโดยทำเครื่องหมายลงในช่องคำตอบดังนี้

ข้อเลือก	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
เฉย ๆ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

เกณฑ์การให้คะแนน การตรวจให้คะแนนพิจารณาจากข้อคำถาม
คำตอบตั้งแต่ 1-5 กล่าวคือ ข้อคำถามที่สร้างขึ้นมีทั้งข้อคำถามในเชิงบวก
(Positive) และในเชิงลบ (Negative) สำหรับข้อความในเชิงบวก 5

หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง, 4 หมายถึง เห็นด้วย, 3 หมายถึง เฉย ๆ
(ไม่แน่ใจ), 2 หมายถึง ไม่เห็นด้วย, 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ทั้งนี้
เพื่อเป็นการยืนยันความแน่นอนในความรับมเอียงของผู้ตอบ

2. ในการทดสอบแบบสอบถาม จะนำแบบสอบถามไปทดสอบกลุ่ม
ตัวอย่าง 50 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นนิสิต บริษฏารัฐศาสตรมหาบัณฑิต (ภาคนอกเวลา
ราชการ) คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อหาคุณภาพและปรับปรุง
แบบสอบถาม โดย

2.1 หากำอ่านาจาแนกของแบบสอบถามเป็นรายชื่อ (The
Discriminative Power-Method) โดยจะดำเนินการดังนี้

2.1.1 แบ่งกลุ่มข้อคำถามออกเป็น 5 กลุ่มตามแนว
ความคิดที่ตั้งไว้ในการศึกษา

2.1.2 ตัด 25% ของผู้ได้คะแนนสูง และ 25%
ของผู้ได้คะแนนต่ำ จากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดในแต่ละกลุ่ม มาเป็นตัวแทน
ในการประเมินค่าคำถามแต่ละข้อ

2.1.3 หาค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มผู้ได้คะแนนสูง และกลุ่มผู้ได้คะแนนต่ำเป็นรายข้อ แล้วหาค่าอัตราส่วนวิกฤต t (t -Ratio) โดยใช้ t -Test ตามสูตร

$$t = \frac{X_H - X_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

- เมื่อ X_H, X_L = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ
 S_H^2, S_L^2 = ค่าแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ
 N_H, N_L = จำนวนผู้ตอบในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำตามลำดับ
 t = ค่าจำนวนจำแนกในทางสังคมศาสตร์นียม ตั้งแต่ระดับนัยสำคัญ (P) < 0.05

2.2 เลือกค่าตามรอยถือเอาค่า t ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไปที่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เป็นเกณฑ์ มาใช้เป็นข้อคำถามจริง ดังปรากฏในตารางภาคผนวกที่ 1 ภาคผนวก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บข้อมูล ซึ่งต้องดำเนินการในสนาม คือ เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง เมื่อเดือนเมษายน 2535 ซึ่งเป็นผู้ที่ดำรงยศทหารบกที่ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่น 30-33 รุ่นละ 15 คน รอยการสุ่มตัวอย่างได้จำนวน 60 คน (ชุด) เป็นข้าราชการฝ่ายทหารบกสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย, กองบัญชาการทหารสูงสุด, กองทัพบก ซึ่งจำนวนข้อมูลที่กลุ่มตัวอย่างตอบกลับมามีจำนวน 31 คน (ชุด) คิดเป็น ร้อยละ 51.67.

ตารางที่ 3.1 คุณลักษณะของประชากรวิจัย

คุณลักษณะของตัวแปร	ประเภทข้อมูล ของตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ	41	1	3.2
	51	2	6.5
	52	3	9.7
	53	2	6.5
	54	2	6.5
	55	3	9.7
	56	5	16.1
	57	3	9.7
	58	8	25.8
	59	2	6.5
รายได้	1. 10,000-20,000 บาท	3	9.7
	2. 20,001-30,000 บาท	13	41.9
	3. 30,001 บาท ขึ้นไป	15	48.4
การศึกษา	1. ปริญญาตรี	25	80.6
	2. สูงกว่าปริญญาตรี	6	19.4
สถานศึกษา	1. จบจาก จปร.	29	93.5
	2. ที่อื่น	2	6.5
การฝึกอบรมหรือ ดูงานต่างประเทศ	1. เคย	25	80.6
	2. ไม่เคย	6	19.4

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

คุณลักษณะของตัวแปร	ประเภทข้อมูล ของตัวแปร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เหล่า	1. เหล่ารบ	17	54.8
	2. อื่น ๆ	14	45.2
ตำแหน่ง	1. ผู้บังคับหน่วย	8	25.8
	2. ฝ่ายอำนวยการ	13	41.9
	3. ทั้ง 2 อย่าง	10	32.3
การปฏิบัติราชการ พิเศษ	1. เคย	18	58.1
	2. ไม่เคย	13	41.9
ภูมิลำเนาเดิม	1. กรุงเทพฯ	18	58.1
	2. ต่างจังหวัด	13	41.9
สมาชิกในครอบครัว ที่รับราชการทหาร	1. มี	7	22.6
	2. ไม่มี	24	77.4
อาชีพเสริม	1. มี	6	19.4
	2. ไม่มี	25	80.6

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการวิจัยครั้งนี้ พอที่จะกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้คือ านส่วนของอายุนั้น อายุที่มีจำนวนมากที่สุดคือ อายุ 58 ปี คิดเป็นร้อยละ 8 และอายุน้อยที่สุด คือ 47 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.2

ในส่วนรายได้นั้น ช่วงรายได้ระหว่าง 10,000-20,000 บาท มีอยู่ร้อยละ 9.7 รายได้ตั้งแต่ 20,001-30,000 บาท มีอยู่ร้อยละ 41.9 และช่วง 30,001 บาทขึ้นไป จะมีร้อยละ 48.4 นั่นคือนายทหารระดับสูง

ของกองทัพไทย ส่วนใหญ่จะมีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป ซึ่งนับว่าเป็น รายได้ที่ค่อนข้างสูง

การศึกษานั้น การศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี จะมีอยู่ร้อยละ 80.6 ส่วนการศึกษาสูงสุดในระดับสูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไปจะมีเพียงร้อยละ 19.4 ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าว เป็นผลมาจากหลักสูตรของการศึกษาใน โรงเรียนทหารที่ต้องการให้ผู้ที่ เป็นนายทหารจะต้องมีระดับของการศึกษา อย่างน้อยปริญญาตรี หรือเทียบเท่าตนเอง

สำหรับสถานศึกษา นายทหารของกองทัพไทยที่เข้ารับการศึกษานในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.5 จะเป็นผู้ที่จบการศึกษามาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ส่วนผู้ที่จบการศึกษาจากที่อื่น ๆ นั้นมีเพียงร้อยละ 6.5 เท่านั้น

ในการฝึกอบรมหรือการดูงานจากต่างประเทศ ส่วนใหญ่ร้อยละ 80.69 เคยผ่านการฝึกอบรมหรือดูงานมาแล้วจากต่างประเทศ ส่วนผู้ที่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมหรือการดูงานมาแล้วจากต่างประเทศจะมีอยู่ร้อยละ 19.4

ตำแหน่งเหล่าในการรับราชการทหาร ส่วนใหญ่เป็นผู้บังคับบัญชาในเหล่ารบ คิดเป็นร้อยละ 54.8 ส่วนเหล่าอื่น ๆ มีอยู่ร้อยละ 45.2 แสดงให้เห็นว่าผู้บังคับบัญชานในหน่วยกองกำลังรบจะเข้ามาศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรมากกว่าหน่วยกองกำลังอื่น ๆ

ส่วนตำแหน่งการรับราชการในห้วงที่ผ่านมาส่วนใหญ่เป็นงานในลักษณะของฝ่ายอำนวยการ คือมีอยู่ร้อยละ 41.9 รองลงมาคือ ผู้บังคับบัญชาหน่วยและฝ่ายอำนวยการ ร้อยละ 32.3 ส่วนผู้บังคับหน่วยจะมีเพียงร้อยละ 25.8

ระหว่างการรับราชการทหารนั้น นายทหารระดับสูงของกองทัพบกไทยส่วนใหญ่แล้ว เคยผ่านการปฏิบัติราชการพิเศษ หรือเคยผ่านการดูงานจากต่างประเทศมาแล้วนั้นย่อมเป็นพื้นฐานในการศึกษาวิจัยได้ว่า การดูงานจากต่างประเทศหรือการผ่านการปฏิบัติราชการพิเศษจะมีส่วนในการเรียนรู้ หรือการยอมรับแนวความคิดต่าง ๆ หรือไม่

ภูมิลำเนาเดิมของนายทหารระดับสูงของกองทัพบกไทยที่ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.1 มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัดมีอยู่ร้อยละ 41.9

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่รับราชการทหารของนายทหารระดับสูงของกองทัพบกไทยที่ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ส่วนใหญ่สมาชิกในครอบครัวจะไม่รับราชการทหาร ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 77.4 ส่วนสมาชิกในครอบครัวรับราชการทหารจะมีอยู่เพียงร้อยละ 22.6

อาชีพเสริมอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพหลักในการรับราชการทหารที่มีอาชีพเสริมมีอยู่คิดเป็นร้อยละ 19.4 ในขณะที่นายทหารระดับสูงของกองทัพบกไทยมีอาชีพในการรับราชการทหารเพียงอย่างเดียว มีจำนวนมากคิดเป็นร้อยละ 80.6

จึงอาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า ลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างของนายทหารระดับสูงของกองทัพบกไทยที่ได้ศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ส่วนใหญ่เป็นนายทหารที่มีระดับอายุมาก อยู่ในช่วง 56-60 ปี โดยมีรายได้ต่อเดือนค่อนข้างสูง คือ มีรายได้ต่อเดือน 30,001 บาทขึ้นไป และมีระดับการศึกษาสูงซึ่งส่วนใหญ่สำเร็จจากการศึกษาระดับปริญญาตรี และเป็นวุฒิการศึกษาซึ่งส่วนใหญ่จะสำเร็จการศึกษามาจากสถานศึกษาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยที่นายทหารส่วนใหญ่นับจากเริ่มรับราชการ เคยผ่านการฝึกอบรมหรือการดูงานจากต่างประเทศแล้วเกือบทั้งสิ้น ตำแหน่งการ

บังคับบัญชาในปัจจุบันส่วนใหญ่มักเป็นนายทหารเหล่ารบ ซึ่งเป็นเหล่าทหารที่เข้า
เป็นกำลังในการรบ ซึ่งจะสอดคล้องกับตำแหน่ง ลักษณะงานที่ผ่าน ๆ มาที่
นายทหารระดับสูงของกองทัพไทยจะเป็น "มันสมอง" ของเหล่า คือ เป็น
ทั้งฝ่ายอำนวยการในการบังคับบัญชา และเคยปฏิบัติราชการพิเศษมาแล้วแทบ
ทั้งสิ้น ภูมิลาเนาเดิมส่วนใหญ่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และภายในครอบครัว
ครัวนั้นจะไม่ค่อยมีสมาชิกในครอบครัวที่รับราชการทหาร และประการสุดท้าย
นายทหารระดับสูงของกองทัพไทยที่ศึกษานานวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
ส่วนใหญ่แล้วเป็นนายทหาร "อาชีพ" ที่มีอาชีพรับราชการทหารเพียงอย่าง
เดียว กล่าวโดยสรุปคือ นายทหารที่เข้ารับการศึกษานี้จะเป็นผู้ที่พร้อม
ทั้งทางด้านคุณวุฒิ วัยวุฒิ และประสบการณ์ต่าง ๆ ซึ่งจากคุณสมบัติดังกล่าวจะ
มีผลต่อทัศนคติของการมีแนวความคิดเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย อย่างไร
นั้น จะได้อภิปรายรายละเอียดในวันการศึกษาวิเคราะห์ในบทที่ 5 ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม จะใช้วิธีทางสถิติ
ดังต่อไปนี้

1.1 ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1.1 คะแนนเฉลี่ย

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

1.1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$SD = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

1.2 การวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย ใช้ในการทางสถิติดังต่อไปนี้

การหาค่าอำนาจการจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2 + S_2^2}{n_1 + n_2}}}$$

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เปลี่ยนคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามเป็นรหัส ทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม สำหรับคำตอบที่เป็นตัวแปรตาม ข้อวัดความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองแบบเสรีนิยม ใช้รหัสตัวเลขตามคะแนน 5, 4, 3, 2, 1 ในแบบสอบถามที่กำหนดไว้ดังนี้

- 5 คะแนนเท่ากับ เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 คะแนนเท่ากับ เห็นด้วย
- 3 คะแนนเท่ากับ เฉย ๆ (ไม่แน่ใจ)
- 2 คะแนนเท่ากับ ไม่เห็นด้วย
- 1 คะแนนเท่ากับ ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

สำหรับคำถามที่เป็นลบให้กลับคะแนนจาก 5 เป็น 1, 4 เป็น 2, 2 เป็น 4 และ 1 เป็น 5 แล้วบันทึกข้อมูลลงในบัตรคอมพิวเตอร์ และป้อนข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่อไปนี้

หาค่าไคสแควร์ (Chi-Square Test) เพื่อดูค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และหาค่าแกมมา (Gamma) เพื่อดูว่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว เช่นเดียวกัน แต่สามารถบอกทิศทางของความสัมพันธ์ได้ว่าเป็นไปในทางบวกหรือลบ (Positive or Negative Association)